

OPONENTSKÝ POSUDEK HABILITAČNÍ PRÁCE

Autor (habilitant): doc. PhDr. Ladislav Zapletal, CSc. MBA

Název habilitační práce: Záškoláctví

Obor habilitačního řízení: Odborová didaktika

Školící pracoviště: Vysoká škola DTI Dubnica nad Váhom

Akademický rok: 2023/2024

Oponent: Doc. Mgr. Pavel Pecina, Ph.D.

Doc. Mgr. Pavel Pecina, Ph.D.

Masarykova univerzita

Pedagogická fakulta

Katedra fyziky, chemie a odborného vzdělávání

Poříčí 7

613 00 Brno

Tel: +420549495488

Mail: ppecina@ped.muni.cz

Předložená habilitační práce je tiskem vydaná monografie pod názvem “ZÁŠKOLÁCTVÍ“ v rozsahu 194 stran bez přílohy. Téma monografie je v podmínkách česko - slovenska i v mezinárodním prostoru vysoce aktuálním a to z důvodu systematického výskytu záškoláctví jako patologického jevu, který působí velké společenské a ekonomické problémy.

Text práce je rozdělen do 14 kapitol. Strukturace textu práce plně koresponduje s řešeným tématem, cílem monografie a jednoznačně vystihuje gradaci řešené problematiky. Součástí příloh jsou výzkumné nástroje, rozhovory s žáky a etický kodex učitele. Kapitoly 1-6 jsou věnovány teoretické bázi řešené problematiky. Autor se v odpovídajícím pojetí a hloubce věnuje diskurzu vymezení záškoláctví, historickým souvislostem, faktorům záškoláctví, dosavadnímu

Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta

Poříčí 623/7, 603 00 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1610, E: info@ped.muni.cz, www.ped.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

stavu poznání v této oblasti a v neposlední řadě dopadům záškoláctví. Tím si vytváří odpovídající výchozí bázi pro navazující pedagogický výzkum. Autor zasadil řešené téma do širších souvislostí a podrobně popisuje všechny aspekty tohoto fenoménu. Velmi pečlivě je analyzován kontext záškoláctví a rodinných stresorů, šikany a dalších aspektů. Velkou pozornost autor věnuje řešení problému, vzdělávání pedagogů v této oblasti a dalším důležitým stránkám. Ke zpracování teoretické části bylo využito přes 240 informačních pramenů, z nichž velká část je zahraniční provenience, zejména z anglosaského prostředí.

Pedagogický výzkum reprezentují kapitoly 7-9 a kapitola diskuse. Tuto část autor označuje jako analytickou. Jedná se o syntézu více výzkumů k řešené problematice. Cílem výzkumu práce je obohatit znalosti v oblasti záškoláctví na základě teoretického zpracování problematiky. Teoreticky a metodicky také přispívá k řešení problematiky záškoláctví na středních školách (str. 77). Autor vymezil celkem 11 výzkumných otázek a 11 hypotéz, které jsou verifikovány s využitím výzkumného nástroje – dotazníku. Výzkum byl realizován mezi žáky třech středních škol (gymnázium, střední škola, střední průmyslová škola). Výzkum byl realizován ve školním roce 2022/2023, takže máme k dispozici relativně vysoce aktuální výzkumná zjištění.

K analýze získaných dat byly využity jak deskriptivní, tak induktivní statistické metody (absolutní a relativní četnosti, testování statistické významnosti, korelace). Získaná data jsou přehledně vizualizována s využitím tabulek a sloupcových a koláčových grafů. V následné analýze autor výstižně hodnotí důležitá výzkumná zjištění a uvádí i doporučení pro reálnou praxi. Při analýze a kritické syntéze autor správně konstatuje, že záškoláctví je frekventované a je nutné se tomuto jevu věnovat, zkoumat ho a hlavně hledat efektivní řešení (str. 140). Autor si rovněž všímá rozdílů mezi gymnázii a středními odbornými školami.

Formální a stylistická úroveň práce

Po formální stránce je práce na velmi dobré úrovni. Kvalitu práce poněkud snižuje nesprávná stylistika některých větných celků (např. str. 78). Tato rezerva se však vyskytuje občas a nijak

Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta

Pořičí 623/7, 603 00 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1610, E: info@ped.muni.cz, www.ped.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

výrazně nesnižuje jinak vysoce kvalitně formálně i obsahově zpracovanou a přínosnou monografickou studii.

Přínos práce

Přínos zpracované teorie a realizovaných výzkumů je prokazatelný. Autor dostatečně důrazně poukazuje na jev záškoláctví, prezentuje relevantní výzkumná zjištění a navrhuje i řešení použitelná v reálně edukační praxi. Odpovídající erudici výzkumu dokresluje konstatování autora, že nelze formulovat definitivní závěry. Jedná se o komplexní problém, který prolíná oblast školní i rodinnou, psychologickou i sociologickou (str. 141). Jako každý správný výzkum tedy i tento končí pomyslnými malými „otazníky“ na konci výzkumu.

Otázky k obhajobě:

Prosím, aby habilitant v rámci obhajoby habilitační práce zodpověděl následující otázky:

1. Existují nějaké domácí nebo zahraniční studie, které se zabývají vztahem mezi mobilními technologiemi a záškoláctvím (závislosti na mobilních technologiích apod.)?
2. V kapitole 5.7. zmiňujete paradigma doby a možnost ovlivňovat motivaci (a tedy i záškoláctví) žáků s využitím moderních technologií. Uveďte, jak a jaké jsou klady a rezervy těchto technologií.

Text předložené habilitační práce (monografické studie) jednoznačně splňuje požadavky na habilitační práce. Autor prokázal bezesporu odpovídající erudici a prokázal schopnost zpracovat původní a přínosnou vědeckou studii. Práce jednoznačně obohacuje tuto oblast o relevantní výzkumná zjištění.

Závěr

S ohledem na kvalitu hodnocené práce, která odpovídá naplnění standardů a kritérií kladených na tento typ kvalifikačních prací a také s ohledem na profil habilitanta jako významného

Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta

Pořičí 623/7, 603 00 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1610, E: info@ped.muni.cz, www.ped.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

odborníka v oboru doporučuji tuto habilitační práci k obhajobě před Vědeckou radou VŠ DTI v Dubnici nad Váhom.

Na základě úspěšné obhajoby následně navrhuji udělit doc. PhDr. Ladislavu Zapletalovi, CSc. MBA vědecko-pedagogický titul „docent“ v oboru habilitačního řízení „Odborová didaktika“.

V Brně dne 27. 1. 2024 v. r.

Doc. Mgr. Pavel Pecina, Ph.D.

Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta

Pořičí 623/7, 603 00 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1610, E: info@ped.muni.cz, www.ped.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.